

ایا د (G20) سر مشریري پر وړاندي لاریونونه به رښتیا هر څه بدل کړي؟

څېر:

له ټولې نړۍ څخه په لس گونو زره د پانگوالۍ-ضد لاریون کوونکي د المان د هامبورگ په ښار کې راټول شوي وو، ترڅو د جولای د ۷ او ۸ مې نېټې د جی ۲۰ هیوادونو د سرمشریزې پر وړاندي لاریون وکړي، چې د ۲۰ شتمنو اولسونو مشران پکې گډون کوي.

لاریون کوونکو د یو لړ بېلابېلو لاملونو څرگندونه کوله چې له هغې جملې یې د بېوزلۍ د پای ته رسېدو، په شتمنۍ کې د نا اندولۍ او په ټوله نړۍ کې د بنکې لاکډرو جگړو پای ته رسېدو غوښتنه کوله. دغه راز د چاپېریال ساتنې پلوي یې هم کوله. د راز راز پیغامونو سره سره، د لاریون کوونکو غوسه د پانگوال نظام او نړیوالو پالیسیو پر وړاندي یوه وه او دوی یې په رښتیني توگه د بشپړې گډوډۍ، بې انصافی، نا اندولۍ، په اولسونو او ټوله نړۍ کې د بدمرغيو او کړکېچونو په رامنځته کولو تورن کړ.

تبصره:

د ناستو او غونډو پر وړاندي داسې ستر لاریونونه، لکه د شلو شتمنو هیوادونو (G20) سرمشریزه یا د ستر اقتصادي کړکېچ او د پانگوالۍ-ضد لاریونونه د نړۍ په زیاتو هیوادونو کې کيږي، لکه په بریتانیه کې چې د جولای پر لومړۍ نېټه لاریون وشو، چې زرگونو گډونوالو برخه پکې اخیستې وه او په ښکاره ډول یې له نړیوال پانگوال نظام سره د دوی ناخوښي څرگندوله. دا ډېر د حیرانتیا ځای دی چې د دغه بې عدالته نظام قوانینو او پالیسیو شتمني د مخورو، څو شتمنو بانکونو او شرکتونو په واک کې ورکړي چې د ډېرو وگړو په زیان یې د نړۍ سرچینې انحصار کړي، په میلیونو خلک یې له بېوزلۍ سره مخ کړي او د وړاندوونکو جگړو د مالي ملاتړ په موخه یې د بهرنیو خاورو شتمنۍ چور او لوټ کړي.

په رښتیا دغه زهرجن نظام نن فرصت پیدا کړی!

له بده مرغه، دغه ډول ډله ییز لاریونونه کول د نړۍ د پاکوال نظام په له منځه وړلو او د یو مهم سیاسي بدلون په منځته راتگ کې پاتې راغلي. د بېلگې په توگه، مور ولیدل چې په څومره جوش سره د والسټریټ (Wall Street) بنکې لاکډر خوځښتونه راپورته شول، چې دوی به د نړیوالې اقتصادي نااندولۍ او پر حکومتونو باندې د لویو شرکتونو ناروا نفوذ پر وړاندي لاریونونه تر سره کوي او بیا به په نړۍ کې ښارونو ته خپرېږي، خو دا ډول خوځښتونو د شته حالت په بدلون کې هیڅ کوم ډول اغیز نه درلود.

له دې امله، نوموړي خوځښتونه او لاريونونه د غوښتنو او ارمانونو داسې يوه ټولگه وړاندې کوي چې غواړي له دې لارې د خلکو ژوند ته وده ورکړي او بې عدالتي له منځه يوسي، خو د يو روښانه ليدلوري او تگلارې نشتوالی او دغه راز د سالم اقتصادي او ټولنيزو حل لارو ترڅنگ د واقعي بدلي سياسي تگلارې نشت هغه څه دي چې د نوموړو موخو حقيقت روښانه کوي. د بېلگې په ډول، د اتلانتيک اژانس مرستيال مدير، ماييس نيم ليکي: ”د ډېرو ښارونو په وټونو کې يو پياوړی سياسي انجن چليري. نوموړی انجن په ډېره چټکتيا سره څرخي او زښته زياته انرژي توليدوي. خو دغه انجن پايي (ټيرونه) نه لري، نو ځکه دغه غورځنگونه حرکت نه کوي.“

فعالان تر ډېره بريده د نوو پاليسيو غوښتونکي دي چې نوموړي پاليسي يوازې د دوی په ايالتونو کې د نيمگري اصلاح استازيتوب کوي. دا په داسې حال کې ده چې نوموړي د پانگوال نظام د عمومي طرحي ساتنه کوي او دې حقيقت ته په کتو سره ټول نظام دې موخې ته چمتو نه دی. يا دوی د ديموکراتيک نظام په چوکاټ کې د بدلون غوښتنه کوي، په دې موخه چې د دولت په ديموکراتيکو بنسټونو کې بايد پرمختگ رامنځته شي، ترڅو له لويو شرکتونو سره يا د بې عدالته پانگوالو پاليسيو سره مبارزه وشي.

په هر حال، دوی دا ټکی هير کړی چې دا يو ديموکراتيک نظام دی، انسانان په کې قوانين جوړوي، د واکمنو مخورو پر مخ يې دروازه پرانيستي چې د خپل ځان د ساتنې او ځاني گټو په موخه قوانين جوړ کړي، ترڅو د عامو خلکو په پرتله شتمن او پياوړي خلک ترې گټه پورته کړي.

د دې تر څنگ، هغه کسان چې د سوسياليست نظام ملاتړي دي، دوی غواړي د پانگوال نظام بنسټ په خپلو دولتونو کې کيږدي. داسې ښکاري چې دوی د سوسياليست نظام بشپړې ناکامي تجربې په خپلو هيوادونو کې له پامه غورځوي، لکه په کيوبا او وينزويلا کې چې اوس پکې ډېر کسان په ستره بېوزلی کې ژوند کوي يا په فرانسه، يونان، ارجنټاين او نورو ځايونو کې ناکام سوسياليست گوندونه، غواړي چې په خپلو هيوادونو کې اقتصادي کړکېچ له منځه يوسي. په برتانيه کې هغه څوک چې سوسياليست کارگر رهبر، جرمي کورباين (Jeremy Corbyn) ته د مسيح په سترگه گوري چې دی به وکولای شي د اقتصادي بې عدالتيو او د هيواد د ستونزو علاج وکړي. داسې ښکاري چې دوی د ۱۹۷۰م کال هغه ناخوالې له ياده ايستلي چې په برتانيه کې سوسياليست واکمنی ”ژمنی ناخوښی“ رامنځته کړې او پراخ بریدونه په خصوصي سيکتور (عامه برخو) کې هيواد پر گونډو او له اقتصادي زوال سره يې مخ کړ. نوموړي بریدونه د پياوړو سوداگريزو اتحاديو له لوري د معاشونو د زياتوالي په موخه د هغه سوسياليست کارگر حکومت پر وړاندې په لاره اچول شوي وو، چې پر معاشونو يې محدوديت لگولی و، ترڅو په هيواد کې د گرانی او د بיעو د جگوالي مخه ونيسي. همدا ده چې سوسياليزم خلکو ته هيڅ نه ورکوي بلکې د خوشحالی يو سياسي ناوړه انځور ورکوي، ترڅو د هغو ناخوالو سره مخالف وښيي چې پانگوال نظام يې لامل شوی. واقعيت دا دی چې پانگوال او سوسياليست دواړه نظامونه د اقتصادي عدالت د ډاډمنتيا او سوکالی په موخه د خپلو اقتصادي چارو په تنظيم کې له ماتې سره مخ شوي، داسې اقتصادي عدالت او سوکالي چې دوامداره او پرته له لږکيو څخه ټولو خلکو ته د خوښی وړ وي. د اسلام اقتصادي نظام د خلافت له لارې پلي کيږي، يوازې هغه نظام دی چې د بېوزلی په حل کې او دغه راز په يو دولت کې د اقتصادي هوساينې په راوستو کې بريالی تجربه شوی ريکارډ لري.

په دې نظام کې لومړی، د بنسټيزو قواعدو له مخې د توليداتو په پرتله د پانگې پر اغېزمن وېش باندې غور کيږي لکه په پانگوال نظام کې او دوهم، يو لړ سالم اقتصادي اصول او قوانين دي چې په مټ يې د شتمنيو عادلانه وېش او اقتصادي پرمختگ، دواړه په لاس راځي. نوموړی نظام د سود او شتمنی ټولولو مخه نيسي چې له همدې امله د څو کسانو په لاسونو کې د شتمنيو له لوېدلو څخه مخنيوی کيږي. همدا راز نوموړی نظام د عامه سرچينو له خصوصي کولو څخه ډډه کوي او د ټولو عامه گټو تضمين کوي.

بله دا چې، په دې کې د سرو زرو معياري مالي نظام پلي کول شامل دي چې د انفلاسيون مخه نيسي او د ټيټ مالياتي نظام پلي کيږي ته پراختيا ورکوي، ترڅو خلک پانگوني، سوداگريزي پراختيا، او کارموندني

ته وهڅوي. له همدې امله، خلافت د نبوت پر طريقه ولاړ، يوازي د باور وړ بديل سياسي نظام دی چې کولی شي د پانگوال نظام نړيوالو ناخوالو ته د پای ټکی کيږدي.

د حزب التحرير مرکزي مطبوعاتي دفتر لپاره

ډاکټر نسرین نواز

د حزب التحرير د مرکزي مطبوعاتي دفتر د بنڅو خانگي رييسه

۱۴۳۸، د شوال ۲۰ مه

۲۰۱۷، د جولای ۱۴ مه